

6 MOEDIGE
VROUWEN DIE
EEN TABOE DURVEN
TE DOORBREKEN

'IK LEEF ZOALS IK WIL'

Sommige mensen maken keuzes die niet iedereen begrijpt. Bijvoorbeeld als je nee zegt tegen een chemokuur, of je kinderen laat opvoeden door je ex.

Deze zes vrouwen hadden het lef om hun hart te volgen.

Interviews: Joan Makenbach. Fotografie: Petronellitta.

1 'IK BRAK MIJN ZWANGERSCHAP AF'

Twee jaar geleden lieten Elsemiek Covers (38) en haar man Diederik (46) haar zwangerschap na zestien weken afbreken. Ze was in verwachting van een zoontje met het syndroom van Down. Sindsdien heeft ze als missie het voortijdig afbreken van een zwangerschap bespreekbaar maken.

"Welke moeder kiest ervoor het leven van haar eigen kind te beëindigen?" Of "Ik snap je verdriet niet, je hebt er toch zelf voor gekozen?" Dat las ik op sociale media toen bekend werd dat mijn man en ik hadden besloten om mijn zwangerschap na zestien weken af te breken omdat de vlokcentest afwijkend was. Ik probeerde die opmerkingen niet te persoonlijk te nemen, ook al is het verschrikkelijk als mensen je zelfs met Hitler vergelijken. Vooral ouders die een kind met downsyndroom hebben, voelden zich vaak aangesproken door onze beslissing. Alsof ik hun kind persoonlijk had afgewezen of van mening was dat er in deze maatschappij geen plaats is voor kinderen die niet perfect zijn. Ik begrijp dat

wel, maar toen mijn man Diederik en ik voor de keuze stonden, waren we helemaal niet bezig met het bestaansrecht van kinderen met downsyndroom in het algemeen. We dachten er alleen aan wat een kind met dat syndroom betekende voor ons gezin.

Ik was elf weken zwanger toen ik vanwege mijn leeftijd een prenatale screening onderging. De uitslag van de combinatietest was zeer ongunstig. Ik had een zeer verhoogde kans op zowel Down (1 op 17) als op het edwardssyndroom (1 op 27) en het patau-syndroom (1 op 108). Op deze laatste twee chromosoomafwijkingen wordt pas sinds

Hoe moesten we ons zoontje vertellen dat hij ineens geen broertje zou krijgen?

kort getest. Kinderen die hiermee worden geboren, zijn lichamelijk en verstandelijk erg beperkt en worden meestal niet ouder dan een jaar. Ons werd aangeraden verder onderzoek te doen. Wij kozen voor de vlokcentest, waaruit bleek dat onze zoon het downsyndroom had.

Het is een geweldige schrik als je hoort dat je kind niet gezond is. Diederik en ik maakten ons zorgen om de impact op ons gezin en vooral op onze zoon Mart, die toen 2,5 jaar was. Mart is een ongelooflijk gevoelig mannetje. Kon hij het aan dat zijn broertje niet alleen als kind maar altijd extra zorg nodig zou hebben? Wekenlang hebben we naar informatie gezocht op internet en we voerden gesprekken met ouders die er ervaring mee hadden. Met pijn in ons hart hebben we toen besloten dat we deze zeer gewenste zwangerschap zouden afbreken. Maar hoe vertelden we onze peuter dat hij ineens geen broertje zou krijgen? We hadden Mart al dolblij verteld dat hij een grote broer zou worden. Hij zag aan ons dat we verdrietig waren en ik wilde per se niet dat hij dat op zichzelf zou projecteren. Ik heb

hem proberen uit te leggen dat de dokter zei dat de baby erg ziek was en niet groter zou groeien. Ik ging ook op zoek naar een boekje over het onderwerp dat speciaal was geschreven voor peuters en kleuters, maar dat bleek er niet te zijn. Vreemd eigenlijk, als je bedenkt dat er jaarlijks twintigduizend vrouwen een miskraam krijgen en vijfduizend zwangerschappen om medische redenen worden afgebroken. Daar moeten toch ouders bij zijn die al een kind hebben? Ik stond in de boekenwinkel toen ik bedacht: oké, dan schrijf ik het zelf. Na een jaar lag *Anders* bij de drukker. Het boekje heb ik gemaakt samen met mijn vriendin Marleen Oud, die illustrator is. Ook Diederik, die grafisch vormgever is, heeft me enorm geholpen. Ons zoontje Mart was mijn testpersoon. Ik merkte dat Mart na het voorlezen vragen begon te stellen. 'Heb je nog steeds een baby in je buik, mama?' En: 'Ben je bang, mam?' Toen wist ik dat ik de juiste vorm te pakken had. Het boek heeft als titel *Anders* gekregen, omdat de zwangerschap anders liep dan je hoopt. Het is ook een verwijzing naar onze tweede zoon, die we Anders hebben genoemd. Een mooie stoere Scandinavische naam die dappere, heldhaftige man betekent.'

DIEPE DEPRESSIE

'Ik ben een van de weinige vrouwen die openlijk vertelt dat ze een zwangerschap van zestien weken heeft afgebroken. Het is een groot taboe. Het vreemde is dat het in Nederland algemeen aanvaard is om te kiezen voor een prenatale screening. Maar als je kind een ernstige afwijking heeft en je komt voor een keuze te staan, dan stuit je op weerstand en vooroordelen. Een vriendin van mij die wél een kindje met het syndroom van Down heeft gekregen, krijgt in de supermarkt geregeld opmerkingen als: 'Ach, dat hoeft toch niet meer? Die kun je toch tegenwoordig weg laten halen?' →

Mensen zijn zo hard. Maar wat je ook kiest, je doet het nooit zomaar. Die vriendin en ik hebben eenzelfde soort proces doorge- maakt: rouw, acceptatie en dealen met de reacties vanuit de buitenwereld. Daarom heb ik een website opgericht, voor iedereen die voor dezelfde keuze staat. Je vindt er ervaringsverhalen en medische en praktische informatie over zowel het afbreken als het behouden van de zwangerschap. Het afbreken van mijn zwangerschap was de zwartste beslissing uit mijn leven. Het jaar erna kwam ik dan ook in een diepe depressie terecht. Achteraf zeg ik: voor mijn gezin is dit een goede beslissing geweest, voor mij, als moeder, de slechtste. Ik ben er bijna aan onderdoor gegaan en vind het nog altijd zwaar. Ik ben traumatherapeut en begeleid onder andere vrouwen die te maken hebben gehad met seksueel misbruik of mishandeling. Toevallig kwam ik de laatste jaren al steeds vaker in aanraking met vrouwen die getraumatiseerd waren na een bevalling of miskraam. Door een wrange bepaling van het lot ben ik nu zelf ineens ervaringsdeskundige. Maar het is niet alleen maar ellendig geweest. Via mijn website krijg ik veel berichten van vrouwen die me dankbaar zijn dat ik het onderwerp bespreekbaar maak. Zorgverleners zijn blij met het boek *Anders*, want er blijkt grote behoefte aan te zijn. Er zijn zo veel mooie dingen gebeurd, dat Diederik en ik vaak omhoog kijken en dan lachend zeggen: 'Boven trekt er een klein mannetje aan de touwtjes.' Anders is niet voor niets in ons leven gekomen en ik ben ondanks alles heel blij dat ik zijn moeder ben.'

Via Ogentroost.eu/anders is het boek Anders verkrijgbaar. Op Hoeverder.info vind je informatie over alles waarmee je te maken krijgt als je voor de keuze komt te staan om een zwangerschap af te breken.

